

UCHWAŁA NR XXVIII/254/2004
RADY MIEJSKIEJ W DRAWSKU POMORSKIM
z dnia 30 grudnia 2004 r.

w sprawie Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drawsko Pomorskie na lata 2004 – 2006.

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113 poz. 984, Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 214, poz. 1806) i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001), Rada Miejska w Drawsku Pomorskim uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Drawsko Pomorskie na lata 2004 – 2006 w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie i Miejsko – Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Jarosław Zduńczyk

URZĄD MIASTA I GMINY W DRAWSKU POMORSKIM

**GMINNA STRATEGIA
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH**

Drawsko Pomorskie 2004r.

SPIS TREŚCI

I.	Wprowadzenie	2
II.	Ogólna charakterystyka Gminy Drawsko Pomorskie	4
III.	Pomoc społeczna i polityka prorodzinna	7
	a) wprowadzenie	7
	b) analiza problemów społecznych w Gminie Drawsko Pomorskie	8
	c) instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	16
	d) wnioski	17
	e) zakładane cele strategiczne i operacyjne	17
	f) zadania do realizacji	18
IV.	Program ochrony zdrowia	25
	a) wprowadzenie	25
	b) infrastruktura i zasoby systemu ochrony zdrowia	26
	c) zachorowania na wybrane choroby	27
	d) zakładane cele strategiczne i operacyjne	31
	e) zadania do realizacji	31
V.	Edukacja publiczna	33
	a) wprowadzenie	33
	b) diagnoza stanu istniejącego	33
	c) zakładane cele strategiczne i operacyjne	34
	d) zadania do realizacji	34
VI.	Program profilaktyki i rozwiązywania problemów	

związanych z uzależnieniami	38
a) wprowadzenie	38
b) szacunkowa skala zjawiska z Gminie Drawsko Pomorskie ..	38
c) zasoby – podmioty działające w sferze uzależnień	39
d) zakładane cele strategiczne i operacyjne	40
e) zadania do realizacji	40
VII. Podsumowanie	43

I. WPROWADZENIE

Pod wpływem przeobrażeń gospodarczych i społecznych, jakie zachodziły w ciągu ostatnich 15 lat polityka społeczna w Polsce uległa przekształceniu - od modelu państwa opiekuńczego do modelu pośredniego, w którym uznaje się że ważniejsze jest tworzenie systemu, który motywuje do pracy niż systemu rozbudowanego bezpieczeństwa socjalnego (priorytet pracy nad zabezpieczeniem socjalnym). Proces ten wywołał wiele negatywnych zjawisk społecznych takich jak: rozwarstwienie społeczne, marginalizacja jednostek i całych grup społecznych, nierówności społeczne w dostępie do pracy, edukacji, kultury, lecznictwa itp.,

Aby przeciwdziałać negatywnym zjawiskom i problemom społecznym widzimy potrzebę opracowania dokumentu, który będzie podstawą do koordynacji działań i realizacji konkretnych programów z zakresu spraw społecznych. Jednocześnie ustawa o pomocy społecznej nakłada na samorząd obowiązek opracowania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Przyjęcie tego dokumentu do realizacji w drodze uchwały rady miejskiej umożliwi nie tylko budowanie zintegrowanego systemu pomocy społecznej na terenie gminy, ale również pozwoli na pozyskiwanie środków z budżetu państwa i z funduszy pomocowych na realizację poszczególnych zadań określonych w strategii.

Niniejsza strategia rozwiązywania problemów społecznych obejmuje lata 2004 – 2006. Merytorycznie obejmuje następujące obszary polityki społecznej:

- pomoc społeczna i polityka prorodzinna,
- ochrona zdrowia,
- edukacja publiczna,
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych powstała w oparciu o:

- ustawę z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. nr 142 z 2001r., poz. 1591 z późniejszymi zmianami),
- ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2004r. nr 145, poz. 1533),
- ustawę z dnia 12 kwietnia 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2002r. nr 147, poz. 1231 z późniejszymi zmianami).

Strategia pozostaje w zgodności ze Strategią Rozwoju Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie oraz krajowymi i lokalnymi programami pomocy społecznej.

II. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY DRAWSKO POMORSKIE

Położenie

Gmina Drawsko Pomorskie administracyjnie wchodzi w skład województwa zachodniopomorskiego ze stolicą w Szczecinie. Gmina zajmuje 344,5 km² w środkowej części województwa stanowiąc część Pojezierza Drawskiego. Cechy krajobrazowe i przyrodnicze (ukształtowanie terenu, duża ilość jezior, kompleksy leśne, czyste nieskażone środowisko) stanowią o dużej atrakcyjności turystycznej gminy. Drawsko Pomorskie dzięki dość dobrze rozwiniętej sieci drogowej (droga krajowa nr 20, drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne) posiada dogodne połączenia z resztą województwa i kraju.

Ludność

W skład Gminy Drawsko Pomorskie wchodzi **33 miejscowości** zamieszkałe przez **17.267 mieszkańców** z czego 11.942 osób mieszka w Drawsku Pomorskim. Miasto i Gmina podzielone zostały na 13 sołectw i 2 osiedla samorządu mieszkańców:

- Sołectwa: Suliszewo, Gudowo, Linowno, Mielenko Drawskie, Konotop, Jankowo, Zagozd, Zarańsko, Żółte, Rydzewo, Nętno, Łabędzie, Dalewo.
- Osiedle Nr 1 Samorządu Mieszkańców i Osiedle Nr 2 Samorządu Mieszkańców.

Gęstość zaludnienia wynosi **49,9 osoby na 1 km²** (średnia dla powiatu wynosi 34,3 osoby na 1 km² i jest najslabiej zaludnionym powiatem w województwie zachodniopomorskim).

Bezrobocie

Stopa bezrobocia liczona dla Powiatu Drawskiego wynosi:

- za maj 2003r: **36,3%**
- za maj 2004r: **39,8%**

Liczba bezrobotnych wg podziału na miesiące w 2004r.

w Gminie Drawsko Pomorskie

Miesiąc i rok	Ogółem		Zamieszkali na wsi	
	ogółem	kobiety	Ogółem	kobiety
01.2004	2296	1240	850	457
02.2004	2297	1232	851	460
03.2004	2276	1209	847	455
04.2004	2203	1207	818	457
05.2004	2153	1193	802	446
06.2004	2143	1204	801	443

Gospodarka

Obecnie Drawsko Pomorskie jest miastem powiatowym. Swoje siedziby mają tu wszystkie urzędy i instytucje o charakterze rejonowym. Najważniejszymi działami gospodarki dla miasta są: usługi, turystyka, przemysł nieuciążliwy dla środowiska (drzewny, przetwórstwo rolne), rolnictwo, budownictwo. Południową część gminy zajmuje jeden z największych w Europie poligonów wojskowych od 1996r. wykorzystywany do ćwiczeń wojsk NATO.

Stan gospodarki Gminy Drawsko Pomorskie charakteryzuje się dużym udziałem podmiotów handlowych (ok. 40%) i usługowych (ok. 30%) w ogólnej ilości funkcjonujących firm. Mało jest przedsiębiorstw z branży przemysłowej i budownictwa. Rozwój przedsiębiorczości w gminie przejawia raczej niską dynamikę, głównie ze względu na: brak kapitału, brak lokalnych i zewnętrznych inwestorów strategicznych, wysoką stopę bezrobocia, wysoką stopę ubóstwa mieszkańców, brak tradycji w zakresie przedsiębiorczości, niski stopień edukacji ekonomicznej mieszkańców.

Infrastruktura komunalna

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców i potencjalnych inwestorów duży nacisk kładzie się na odpowiednie przygotowanie terenów pod inwestycje. Realizowane są zadania z zakresu uzbrajania terenu w kanalizację, wodociągi, gaz i inne. Obecnie miasto jest w pełni wyposażone w infrastrukturę komunalną (wodociągi, kanalizacja, sieci gazowe i energetyczne, oczyszczalnia ścieków, składowisko odpadów komunalnych). Na 17 komunalnych kotłowni 16 jest zasilane paliwem gazowym.

W Gminie Drawsko Pomorskie funkcjonuje 6 szkół podstawowych i gimnazjum. Ze szkół średnich w Drawsku Pomorskim działają dwa zespoły szkół ponadgimnazjalnych oraz Zespół Szkół Zawodowych Centrum Kształcenia Praktycznego. Służba zdrowia to Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty, Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej "Zdrowie" i Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ova Med”.

III. POMOC SPOŁECZNA I POLITYKA PRORODZINNA

Wprowadzenie

Zmiany jakie dokonują się w Polsce w ostatnich latach są szczególnie widoczne w obszarze społecznego i ekonomicznego funkcjonowania społeczeństwa.

Pomoc społeczna działa w sytuacjach, w których zostały zagrożone podstawowe warunki egzystencji osoby lub rodziny bądź też jakość ich życia obniżyła się poniżej społecznie akceptowanego minimum.

Celem pomocy społecznej jest:

- umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których sami nie są w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości,
- wspieranie ich w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb życiowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- doprowadzenie do życiowego usamodzielnienia oraz ich integracji w środowisku a także zapobieganie powstawaniu marginalizacji osób i rodzin.

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim dąży, by udzielona pomoc charakteryzowała się oprócz udzielonej pomocy finansowej również systemowym podejściem do rodzin, rozszerzeniem i pogłębieniem pracy socjalnej, aktywizowaniem lokalnego środowiska poprzez ścisłą współpracę na zasadzie partnerstwa z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Świadomość istniejących w gminie problemów społecznych stanowi motywację do konstruowania rozwiązań nowatorskich dających szansę na podniesienie efektywności oddziaływań pomocowych, dobrze

funkcjonujących w istniejącym systemie instytucji wspierających osoby zakwalifikowane do poszczególnych kategorii dysfunkcji.

Podstawą do skonstruowania niniejszej strategii w dziale pomoc społeczna i polityka prorodzinna jest ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (DZ. U. Nr 64 poz. 593 z 15 kwietnia 2004 r.).

Analiza problemów społecznych na terenie Gminy Drawsko Pomorskie

Przeprowadzona w Miejsko–Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim analiza problemów społecznych posłużyła do wyznaczenia kierunków działań w dziedzinie pomocy społecznej w kontekście ustawowych zadań z uwzględnieniem problemów osób korzystających z pomocy społecznej.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej pomoc udzielana jest osobom i rodzinom, które nie są w stanie pokonać trudnych sytuacji życiowych wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim aktualnie objął pomocą społeczną 1360 osób zamieszkałych na terenie naszej gminy. Liczby osób i rodzaj przyznanych świadczeń z uwzględnieniem miejsca zamieszkania obrazuje poniżej tabela nr 1.

Tabela nr 1

Liczba osób i rodzin objętych pomocą.

Wyszczególnienie	Liczba zasiłko- biorców	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		ogółem	w tym na wsi	
0	1	2	3	4
Świadczenia przyznane w ramach prac zleconych i zadań własnych	1360	845	408	3276

Świadczenia przyznane w ramach prac zleconych	421	413	197	1580
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych	1093	746	371	3001
Pomoc udzielona w postaci pracy socjalnej – ogółem	X	845	408	3276
W tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	0	0	0

Powyższa tabela przedstawia dane na dzień 30.09.2004 r.

Wśród rodzin korzystających z pomocy 77,5 % stanowiły rodziny mające na utrzymaniu dzieci, ponad 40 % to rodziny wielodzietne z 3-giem i więcej dzieci.

Typy rodzin objętych pomocą przedstawia tabela nr 2.

Tabela nr 2

Typy rodzin objętych pomocą społeczną

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
	ogółem	w tym na wsi	
0	1	2	3
Rodziny ogółem	845	408	3276
O liczbie osób 1	123	29	123
2	84	20	168
3	145	65	435
4	187	102	748
5	149	95	745

6 i więcej	157	97	1057
Rodziny z dziećmi	655	356	2941
O liczbie dzieci 1	185	81	621
2	203	113	819
3	153	91	759
4	70	40	419
5	30	19	207
6	9	7	71
7 i więcej	5	5	45
Rodziny niepełne	42	31	137
O liczbie osób 1	10	8	22
2	17	14	51
3	12	7	48
4 i więcej	3	2	16
Rodziny emerytów ...	87	35	284
O liczbie osób 1	22	3	22
2	11	1	22
3	18	10	54
4 i więcej	36	21	186

Głównymi powodami trudnej sytuacji życiowej stanowiącymi powód przyznania pomocy są: ubóstwo, bezrobocie, długotrwała choroba, niepełnosprawność alkoholizm, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.

Tabela nr 3

Powody przyznania pomocy.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin		Liczba rodzin w rodzinach
	ogółem	w tym na wsi	
Ubóstwo	604	316	2531
Bezrobocie	539	268	2137
Długotrwała choroba	137	63	471
Niepełnosprawność	183	71	562
Alkoholizm	51	18	157

Bezradność w sprawach opiekuńczo – wych. i prowadzenia gospodarstwa domowego	18	7	81
Bezdomność	3	-	4
Narkomania	1	-	1
Trudności w przystosowaniu	1	-	2

Powyższa tabela przedstawia analizę powodów przyznania pomocy.

Przeprowadzona analiza ukazuje, że w rodzinach występują różne problemy związane z prawidłowym ich funkcjonowaniem.

UBÓSTWO I BEZROBOCIE

Zbyt duża liczba rodzin i osób żyje w ubóstwie. Jest to zjawisko społeczne polegające na braku dostatecznych środków materialnych dla zaspokojenia potrzeb życiowych osoby lub rodziny.

Dominującym, a zarazem najtrudniejszym do rozwiązania problemem rodzin zwracających się o pomoc do MGOPS w Drawsku Pomorskim jest bezrobocie. Bezrobocie to zjawisko towarzyszące gospodarce rynkowej, oznaczające stan bezczynności zawodowej osób zdolnych do pracy i zgłaszających gotowość jej podjęcia, przy czym dochody z pracy są dla tych osób podstawą egzystencji.

Pojawienie się bezrobocia w rodzinie oznacza często nie tylko stratę jedyne go źródła dochodu, lecz prowadzi również do utraty bezpieczeństwa socjalnego. Rodziny bezrobotnych muszą przezwyciężać wiele trudności wywołanych utratą lub spadkiem dochodów i pogorszeniem się sytuacji materialnej.

Długotrwały brak pracy niesie za sobą niebezpieczne skutki psychospołeczne . Prowadzi do wzmocnienia poczucia izolacji społecznej, wzrostu konfliktów w rodzinie, pogorszenia samopoczucia bezrobotnych oraz rozszerzenie się zjawisk patologii społecznych (alkoholizm, przemoc,

agresja). Ponadto wielu bezrobotnych świadczeniobiorców pomocy społecznej przyjmuje postawę typowo roszczeniową. Problem bezrobocia dotyka najbardziej rodziny wielodzietne i niepełne. Według danych uzyskanych z Powiatowego Urzędu Pracy w Drawsku Pomorskim na dzień 31.09.2004 r. wskaźnik bezrobocia w Gminie Drawsko Pomorskie wynosi 19,6%.

Ilość osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Drawsko Pomorskie przedstawia tabela nr 4.

Tabela nr 4

Liczba bezrobotnych w Gminie Drawsko Pomorskie

Bezrobotni zarejestrowani na dzień 31.09.2004 r.					
Ogółem		Z prawem do zasiłku		Zamieszkali na wsi	
Razem	kobiety	razem	kobiety	razem	kobiety
2059	1234	416	171	773	451

Z analizy powyższego zestawienia wynika, że większość bezrobotnych zarejestrowanych stanowią kobiety, w tym również bez prawa do zasiłku. Zamieszczona poniżej tabela nr 5 ukazuje osoby bezrobotne według wieku i poziomu wykształcenia.

Tabela nr 5

Bezrobotni według wieku i poziomu wykształcenia w Gminie Drawsko Pomorskie

Wyszczególnienie		Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych kobiet
Wiek	18-24 lat	479	273
	25-34	564	381
	35-44	420	275
	45-54	513	280
	55-59	75	25
	60-64	9	-

Wykształcenie	Wyższe	42	29
	Policealne i śr. zawodowe	462	324
	Średnie ogólnokształcące	166	130
	Zasadnicze zawodowe	711	370
	Gimnazjum i poniżej	678	381

Wśród analizowanej grupy bezrobotnych według wieku wynika, że znaczną część stanowią ludzie młodzi, a szczególnie kobiety. Następną liczną grupą pozostającą bez pracy są bezrobotni w przedziale wiekowym 45-54 lata.

Analizując poziom wykształcenia bezrobotnych zauważa się, że najliczniejszą grupą osób pozostających bez zatrudnienia są osoby z zawodowym i podstawowym wykształceniem. Następną grupę tworzą osoby legitymujące się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym.

NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I DŁUGOTRWAŁA CHOROBA.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim udzielił różnego rodzaju świadczeń z tytułu niepełnosprawności dla 181 środowisk i dla 137 środowisk z powodu długotrwałej choroby.

Wzrastająca liczba osób starych i niepełnosprawnych nakłada na instytucję pomocy społecznej obowiązek podjęcia działań skierowanych na pomoc tym osobom i ich rodzinom we wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

Niepełnosprawność dotyczy sfery psychicznej, fizycznej i umysłowej człowieka. Osoby niepełnosprawne wymagają często dodatkowej opieki w sytuacji gdy rodzina sama nie jest w stanie jej zapewnić. Dla środowiska osób niepełnosprawnych istotną pomocą są również usługi opiekuńcze. Na terenie Gminy Drawsko Pomorskie usługami opiekuńczymi objętych jest 29 osób. Korzystają z nich osoby niepełnosprawne z uwagi na stan zdrowia lub wiek.

Celem usług jest pomoc w zaspokojeniu niezbędnych potrzeb życiowych między innymi utrzymanie kontaktu z otoczeniem, podstawowej opieki higieniczno – pielęgnacyjnej, przygotowanie posiłków, robienie zakupów, pranie, sprzątanie, organizowanie opieki medycznej, palenie w piecu.

Niepełnosprawność to jedna z wielu przyczyn korzystania z pomocy społecznej w MGOPS w Drawsku Pomorskim.

Na terenie gminy Drawsko Pomorskie brak jest ośrodka wsparcia. Ośrodek wsparcia, to placówka stanowiąca element polityki socjalnej państwa wobec ludzi starszych i osób niepełnosprawnych, którzy z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione, lub rodzina nie może takiej pomocy zapewnić.

ALKOHOLIZM

Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim w zakresie swoich działań obejmuje opieką 51 środowisk (liczba osób w tych rodzinach – 157).

Nadmierne spożywanie alkoholu wywołuje zjawiska patologiczne w życiu społeczeństwa. Problem alkoholizmu najczęściej występuje w rodzinach dotkniętych niepowodzeniami życiowymi i bezrobociem, w rodzinach o niskich dochodach, ubogich i wielodzietnych. Alkohol i narkomania są sprawcami prowadzącymi do bezdomności, przestępstw, konfliktów rodzinnych i przemocy.

BEZDOMNOŚĆ

Bezdomność – to jedno z najgroźniejszych zjawisk patologii społecznej. Dla ludzi nią dotkniętych tragiczna jest wówczas, gdy się na nią godzą. Bezdomność stanowi zagrożenie bezpieczeństwa i spokoju społecznego, a także niebezpieczeństwo epidemiczne.

Dla bezdomności charakterystyczna jest ogromna różnorodność przyczyn jej występowania między innymi to wzrost bezrobocia, bezdomność

z własnego wyboru, alkoholizm i narkomania, zaburzenia psychiczne, eksmisja, przemoc w rodzinie, przestępczość i karalność oraz brak opieki nad wychowankami domów dziecka po ukończeniu 18 roku życia i nie zapewnienie im mieszkania.

W bieżącym roku pomocą społeczną objęte były 4 osoby bezdomne: samotna matka z dzieckiem i 2 mężczyzn.

Na terenie Gminy Drawsko Pomorskie nie ma typowych placówek zapewniających noclegi dla bezdomnych. Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim korzysta ze Schroniska w Rynowie prowadzonego przez Stowarzyszenie Monar Regionalne Centrum Pomocy Bliźniemu „Markot”. W wyjątkowych sytuacjach osoby bezdomne umieszczane były w internacie Zespołu Szkół Zawodowych w Drawsku Pomorskim oraz w schronisku dla bezdomnych Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Carpe Diem” w Złocięncu z filią w Żabinie Gmina Wierzchowo.

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO–WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO

Zmiany ekonomiczne dokonujące się aktualnie w Polsce sprawiają, że wiele rodzin, szczególnie wielodzietnych ma trudności z dostosowaniem się do nowej rzeczywistości społecznej. Niejednokrotnie z powodu bezrobocia, rodziny te zaczynają funkcjonować nieprawidłowo. Pojawiające się kryzysy wystawiają na próbę systemy wartości, które tworzą rodzinę, a które są niezbędnymi czynnikami wpływającymi na polepszenie więzi międzyludzkich. Wiele rodzin na terenie miasta i gminy Drawsko Pomorskie borykając się z codziennymi problemami narażonych bywa na różne dysfunkcje rodziny, nie radzą sobie z wypełnianiem roli rodziców, szczególnie w przypadkach gdy występują problemy niepełnosprawności, choroby psychicznej, uzależnień czy stosowania przemocy. Do tego zła sytuacja mieszkaniowa, bezrobocie i ubóstwo sprawiają, że rodzina staje się

niewydolna w sprawach opiekuńczo – wychowawczych. Konflikty wewnątrzrodzinne i przemoc stają się częstą przyczyną umieszczenia dzieci i młodzieży w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i resocjalizacyjnych, a dla dorosłych ofiar przemocy są powodem szukania pomocy, schronienia i porad. Działając w tym obszarze problemów MGOPS w Drawsku Pomorskim dąży do wspierania rodzin w wypełnianiu ich ról oraz stara się niwelować negatywne skutki wywołane kryzysami.

Przegląd zasobów : instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny

1. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna
Drawsko Pom., ul.Obr. Westerplatte 11
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Drawsko Pom., ul.Obr. Westerplatte 11
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
(Gminne Centrum Profilaktyki) Drawsko Pom., Pl. Konstytucji 7
4. Sąd Rejonowy - Wydział Rodzinny i Nieletnich i Wydział Karny
Drawsko Pom., ul. Złocieniecka 5
5. Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” - lekarze rodzinni i pielęgniarki środowiskowo – rodzinne
Drawsko Pom., ul. B. Chrobrego 4
6. Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy w Rodzinie
Drawsko Pom., Pl. Konstytucji 7
7. Prokuratura Rejonowa
Drawsko Pom., ul. Starogrodzka 22
8. Komenda Powiatowa Policji
Drawsko Pom., ul. Obr. Westerplatte 3

9. szkoły, pedagodzy szkolni – szkoły podstawowe, gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalne z terenu miasta i gminy Drawsko Pomorskie
10. Poradnia Terapii Uzależnień
Drawsko Pom., Pl. Konstytucji 7
11. Caritas przy Parafii p.w. Zmartwychwstania Pańskiego
Drawsko Pom., ul. Obr. Westerplatte 35
12. Caritas przy Parafii p.w. Św. Pawła
Drawsko Pom., ul. Dworcowa 5
13. Koło Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
Drawsko Pom., ul. Obr. Westerplatte 11
14. Polski Komitet Pomocy Społecznej
Drawsko Pom., ul. 11 – go Pułku Piechoty 28
15. Koło Przyjaciół Pomorza i Stowarzyszenie Mniejszości Niemieckiej w Regionie, Drawsko Pom., ul. Boczna 1

Wnioski:

1. W mieście i w gminie Drawsko Pomorskie co roku zwiększa się liczba osób żyjących w ubóstwie.
2. Najwięcej osób bezrobotnych mieści się w przedziale wiekowym największej aktywności zawodowej, tj. 25-34 i 45-54. Wśród nich znaczny odsetek stanowią kobiety.
3. Co roku przybywa osób korzystających z pomocy społecznej z powodu niepełnosprawności i długotrwałej choroby.
4. Wzrasta liczba rodzin charakteryzujących się bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (z powodu bezrobocia, niskich kwalifikacji zawodowych, braku umiejętności wychowawczych).
5. Systemowej pomocy wymagają rodziny z dzieckiem niepełnosprawnym.

Cel strategiczny –

- podniesienie jakości życia mieszkańców miasta i gminy

Drawsko Pomorskie

Cele operacyjne:

- 1) minimalizowanie skutków ubóstwa,
- 2) przeciwdziałanie i zwalczanie bezrobocia,
- 3) integracja osób niepełnosprawnych i starszych ze środowiskiem lokalnym,
- 4) zapobieganie utrwalaniu się i poszerzaniu zjawiska bezdomności,
- 5) wzmocnienia trwałości rodziny i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom dezorganizującym życie rodziny,
- 6) zapobieganie i minimalizowanie skutków problemów alkoholowych i narkomanii.

Zadania do realizacji

1. Ubóstwo

Cele operacyjne	Zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania
Minimalizowanie skutków ubóstwa	1. Świadczenie pomocy w formie zasiłków celowych i okresowych oraz dodatków mieszkaniowych.	MGOPS Drawsko Pom.	budżet gminy i zlecony
	2. Świadczenie pomocy w naturze posiłki w szkołach dla dzieci i dla dorosłych.	MGOPS Drawsko Pom., szkoły	budżet gminy, Agencja Nieruchomości i Rolnych
	3. Pomoc w formie przekazywania odzieży używanej.	MGOPS Drawsko Pom., organizacje pozarządowe	darowizny
	4. Pomoc w formie przekazywania sprzętu AGD i mebli.	MGOPS Drawsko Pom., darczyńcy, organizacje pozarządowe	darowizny
	5. Organizowanie zbiórek żywności.	MGOPS Drawsko Pom., wolontariusze	darowizny , sponsorzy
	6. Organizowanie dożywiania dla dzieci w trakcie ferii i wakacji podczas trwania półkolonii.	MGOPS Drawsko Pom., Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, UMiG	budżet gminny
	7. Współorganizowanie wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży - zapewnienie transportu - pomoc finansowa na zakup odzieży.	MGOPS Drawsko Pom., Kuratorium Oświaty, Agencja Nieruchomości Rolnych, UMiG	budżet gminny sponsorzy
	8. Współpraca z Agencją Nieruchomości Rolnych w zakresie zakupu nowej odzieży i obuwia dla dzieci z rodzin popegeerowskich.	MGOPS Drawsko Pom., Agencja Nieruchomości Rolnych	Agencja Nieruchomości i Rolnych

2. Bezrobocie

Cel operacyjny	Zadanie	Realizatorzy	Źródła finansowania
Przeciwdziałanie i zwalczanie bezrobocia	<p>1. Systematyczna współpraca z PUP w Drawsku Pom. w zakresie porad i informacji o rynku pracy.</p>	<p>MGOPS Drawsko Pom. Powiatowy Urząd Pracy</p>	<p>budżet gminny</p>
	<p>2. Udzielanie osobom i rodzinom dotkniętym bezrobociem wsparcia w formach finansowych, pomocy rzeczowej i usług.</p>	<p>MGOPS Drawsko Pom.</p>	<p>budżet gminny</p>
	<p>3. Praca socjalna pracowników socjalnych: -aktywizowanie do poszukiwania pracy, -udzielanie pomocy w poszukiwaniu ofert pracy, -wskazywanie możliwości i źródeł pozyskania dodatkowych środków finansowych wzmacniających budżety domowe (prace dorywcze, sezonowe), -kształtowanie prawidłowego wzorca funkcjonowania społecznego, -niwelowanie postawy biernego uczestnika w systemie pomocy społecznej, -motywowanie do podejmowania nauki, uczestnictwa w kursach i przekwalifikowywanie się, -udzielenie wsparcia psychologicznego.</p>	<p>MGOPS Drawsko Pom.</p>	<p>w ramach działalności MGOPS</p>
	<p>4. Typowanie i opiniowanie kandydatek do programu „Promocji Zawodowej Dziewcząt – Przystań na Skarpie”(z rodzin popegeerowskich).</p>	<p>MGOPS Drawsko Pom. Caritas Archidiecezji Warszawskiej</p>	<p>bez kosztów</p>

3. Niepełnosprawność i długotrwała choroba, opieka nad osobami starszymi.

Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania
Integracja osób niepełnosprawnych i starszych ze środowiskiem lokalnym	<p>1. Zapewnienie usług opiekuńczych w środowisku lokalnym.</p>	MGOPS Drawsko Pom.	budżet gminny
	<p>2. Świadczenie pomocy finansowej.</p>	MGOPS Drawsko Pom.	budżet gminny
	<p>3. Współpraca z PCPR w kierunku niwelowania barier architektonicznych.</p>	MGOPS Drawsko Pom. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	PFRON
	<p>4. Dążenie do utworzenia Dziennego Domu Pobytu dla osób Niepełnosprawnych.</p>	MGOPS Drawsko Pom. UMiG Drawsko Pom.	budżet gminny środki UE
	<p>5. Dążenie do utworzenia mieszkania ochronnego.</p>	MGOPS Drawsko Pom.	budżet gminny środki UE
	<p>6. Praca socjalna -wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osób niepełnosprawnych, -pomoc w zachowaniu samodzielności i niezależności osób niepełnosprawnych intelektualnie i fizycznie -wspieranie rodzin w których występuje problem niepełnosprawności w szczególności rodzin z dzieckiem niepełnosprawnym.</p>	MGOPS Drawsko Pom.	w ramach działalności MGOPS
	<p>7. Poradnictwo i pomoc w załatwianiu formalności związanych z ustaleniem stopnia niepełnosprawności.</p>	MGOPS Drawsko Pom. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	w ramach działalności
	<p>8. Nawiązanie ścisłej współpracy z kołem Stowarzyszenia na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym.</p>	MGOPS Drawsko Pom., Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym	w ramach działalności

4. Bezdomność

Cel strategiczny	Zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania
Zapobieganie utrwalaniu się i poszerzaniu zjawiska bezdomności.	<p>1. Świadczenie pomocy finansowej i w naturze.</p> <p>2. Pomoc w uzyskaniu prawa do lokali mieszkalnych.</p> <p>3. Kierowanie osób bezdomnych do schronisk , w szczególności w okresie jesienno – zimowym.</p> <p>4. Prace socjalne: -pomoc w odtworzeniu w możliwym zakresie zerwanych więzi rodzinnych - pomoc w kształtowaniu umiejętności społecznych niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania w środowisku -rozwiązywanie indywidualnych problemów, które stały się przyczyną powstania bezdomności.</p>	<p>MGOPS Drawsko Pom.</p> <p>MGOPS Drawsko Pom.UM i G Drawsko Pom.</p> <p>MGOPS Drawsko Pom.Schroniska, Noclegownie</p> <p>MGOPS Drawsko Pom.</p>	<p>budżet gminny</p> <p>budżet gminny</p> <p>budżet gminny</p> <p>budżet gminny</p>

5. Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego

Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania

<p>Wzmocnienie trwałości rodziny i przeciwdziałanie niekorzystnym zjawiskom dezorganizującym życie rodziny</p>	<p>1. Świadczenie pomocy finansowej i w naturze.</p>	<p>MGOPS Drawsko Pom.</p>	<p>budżet gminny</p>
	<p>2. Organizacja i finansowanie dożywiania w szkołach dla dzieci z rodzin ubogich.</p>	<p>MGOPS Drawsko Pom.</p>	<p>budżet gminny</p>
	<p>3. Organizacja i finansowanie wypoczynku letniego.</p>	<p>MGOPS Drawsko Pom., Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Caritas, organizacje pozarządowe, Kuratorium Oświaty, Agencja Nieruchomości Rolnych</p>	<p>budżet gminy, ANR, środki UE, sponsorzy</p>
	<p>4. Powoływanie zespołów interdyscyplinarnych w celu rozwiązywania problemów rodziny.</p>	<p>MGOPS Drawsko Pom., szkoły, kuratorzy, pedagodzy Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policja (procedura „Niebieska Karta)</p>	<p>budżet gminy, środki organizacji i instytucji zaangażowanych w realizację</p>
	<p>5. Interweniowanie w środowiskach zagrożonych patologią.</p>	<p>MGOPS Drawsko Pom.</p>	<p>w ramach działalności</p>
	<p>6. Współpraca z GKRPA, Poradnią odwykową, Klubem Abstynenta, Punktem Interwencyjnym – Konsultacyjnym dla ofiar Przemocy w rodzinie.</p>	<p>MGOPS Drawsko Pom.</p>	<p>w ramach działalności</p>
	<p>7. Praca socjalna: -rozwijania i poradnictwa rodzinnego i prawnego, -wspieranie rodzin w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych, -rozwijanie umiejętności wychowawczych rodziców.</p>	<p>j.w.</p>	<p>w ramach działalności</p>

6. Alkoholizm i narkomania

Cel operacyjny	Zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania
Zapobieganie i minimalizowanie skutków problemów alkoholowych i narkomanii	1. Świadczenie pomocy finansowej i w naturze.	MGOPS Drawsko Pom.	budżet gminy
	2. Prace socjalne: - motywowanie osób zagrożonych problemem alkoholizmu i narkomanii do podjęcia leczenia, - zgłoszenie osób nadużywających alkohol na leczenie odwykowe, - motywowanie osób z problemem alkoholowym do udziału w grupach wsparcia (Kluby Abstynenta), - edukacja dot. problematyki uzależnień, - wspieranie trzeźwych alkoholików w abstynencji.	MGOPS Drawsko Pom., Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Klub Abstynenta „Przystań”, Poradnia Uzależnień	budżet gminy
	3. Współpraca z punktem Inf. – Konsultacyjnym dla osób z Problemem Narkotykowym.	MGOPS Drawsko Pom., Gminne Centrum Pomocy	budżet gminy

POLITYKA PRORODZINNA

Polityka prorodzinna powinna być ściśle powiązana z organizacją pomocy społecznej. Wszelkie inicjatywy i działania podejmowane na rzecz rodziny muszą uwzględniać troskę o jej trwałość, samodzielność w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz w wychowywaniu dzieci.

Uwzględniając powyższe zasady polityka prorodzinna prowadzona przez Miejsko–Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim skupia się na:

- 1) wspieraniu rodziny w prawidłowym funkcjonowaniu – udzielaniu pomocy w odbudowywaniu prawidłowych relacji pomiędzy jej członkami oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych, poprzez szeroko pojętą pracę socjalną,
- 2) działaniach na rzecz rodziny opartych na zasadzie pomocniczości, polegającej na pomocy skierowanej na wykorzystanie zasobów własnych rodziny,
- 3) podejmowaniu działań prowadzących do usamodzielnienia się osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych z udziałem tych osób i rodzin,
- 4) zapobieganie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu poprzez udzielanie świadczeń pomocy społecznej w taki sposób, aby aktywizowały i pobudzały osoby i rodziny do pozytywnej zmiany,
- 5) systemowej pomocy rodzinie polegającej na pracy socjalnej uwzględniającej interdyscyplinarne podejście do rozwiązywania problemów.

IV. PROGRAM OCHRONY ZDROWIA

Wprowadzenie

Jednym z podstawowych zadań samorządu gminnego jest ochrona zdrowia. Zadanie to wynika z art. 7 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 142 poz. 1591 z 2001 r. – tekst jednolity z późniejszymi zmianami). Działający na terenie Miasta i Gminy Drawsko Pomorskie Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” realizuje ustawowy obowiązek zapewnienia podstawowej opieki zdrowotnej dla naszych mieszkańców, natomiast gmina podejmuje działania o charakterze profilaktycznym z uwzględnieniem wszelkich form promowania zdrowego stylu życia.

ZDROWIE – według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) to stan całkowitego dobrostanu fizycznego, psychicznego i społecznego.

Na podstawie Raportu Lalonda stan zdrowotności zależy jest w 50% od **stylu życia**, w 25-35% od **czynników środowiskowych**, w 10-15% od **czynników biologicznych**, w 10-20% od **opieki zdrowotnej**.

ZDROWIE PUBLICZNE – to nauka i sztuka zapobiegania chorobom, przedłużania życia i promowania zdrowia poprzez organizację zbiorowych wysiłków społeczeństwa.

Rolą zdrowia publicznego jest zaspokojenie zbiorowych potrzeb zdrowotnych społeczeństwa poprzez struktury i procesy, czyli działania interdyscyplinarne z położeniem akcentu na współpracę i współodpowiedzialność.

Rada Ministrów przyjęła jako dokument rządowy Narodowy Program Zdrowia na lata 1996 – 2005, który zakłada następujące cele:

- 1) ochronę zdrowia poprzez **profilaktykę**,
- 2) doskonalenie zdrowia poprzez jego **promocję**,
- 3) przywracanie zdrowia poprzez wczesne wykrywanie, prawidłowe leczenie

i rehabilitację leczniczą.

Infrastruktura i zasoby systemu ochrony zdrowia

1. Stacjonarna opieka zdrowotna- Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim.
2. Podstawowa Opieka Zdrowotna- Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” w Drawsku Pomorskim.
3. Stomatologia – 6 gabinetów stomatologicznych.
4. Ambulatoryjna Specjalistyczna Opieka Medyczna: - Poradnia
Alergologiczna - Prywatny Gabinet Lekarski, Alergologia Agata Bachanek Drawsko Pomorskie,
 - Poradnia Chirurgii Ogólnej - Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim,
 - Poradnia Dermatologiczna - Prywatny Gabinet Lekarski, Dermatologia, Agata Bachanek Drawsko Pomorskie,
 - Poradnia Diabetologiczna - Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim,
 - Poradnia Ftyzjatryczna - Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim,
 - Poradnia Gastrologiczna - Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim,
 - Poradnia Ginekologiczno-Położnicza - Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim, Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ova Med” w Drawsku Pomorskim,
 - Poradnia Nefrologiczna - Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim,
 - Poradnia Neurologiczna - ISPL Halina Dera, Drawsko Pomorskie,
 - Poradnia Okulistyczna - Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim,
 - Poradnia Otolaryngologiczna - Szpital Powiatowy im. Matki Teresy

- z Kalkuty w Drawsku Pomorskim,
- Poradnia Preluksacyjna – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Med.-Care” S.C. Drawsko Pomorskie,
- Poradnia Pulmonologiczna - Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim,
- Pracownia Endoskopii - Szpital Powiatowy im. Matki Teresy z Kalkuty w Drawsku Pomorskim.

Podstawowa opieka zdrowotna

W Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Zdrowie” w Drawsku Pomorskim zatrudnionych jest 5 lekarzy rodzinnych, 3 pediatrów i 2 specjalistów. Opieką medyczną otoczone jest 16.048 osób.

Apteki

Na terenie miasta Drawsko Pomorskie funkcjonują 4 apteki, w tym 3 prywatne, gdzie pracuje 4 magistrów farmacji oraz 9 techników farmacji.

ZATRUDNIENIE PIEŁĘGNIAREK I POŁOŻNYCH

	Piełęgniarki			Położne
	Praktyki	Środowiskowo-rodzinne	Medycyna szkolna	
Drawsko Pom.	5	6	3	1

Zachorowania na wybrane choroby

Osoby dorosłe leczone z powodu gruźlicy w POZ

gruźlica	Osoby u których stwierdzono schorzenie	W tym w wieku			Osoby zakwalifikowane do opieki czynnej w roku sprawozdawczym
		19-34	35-54	55-65	
Drawsko Pom					
2001	4	-	-	-	4
2002	4	-	-	-	4
2003	6	1	-	2	6

W 2003 r. w Poradni Ftyzjatrycznej w Drawsku Pomorskim leczyło się 5 osób z miasta i gminy Drawsko Pomorskie

Osoby dorosłe leczone z powodu nowotworów w POZ

Nowotwory	Osoby u których stwierdzono schorzenie	W tym w wieku			Osoby zakwalifikowane do opieki czynnej w roku sprawozdawczym
		19-34	35-54	55-65	
Drawsko Pom.					
2001	53	3	28	12	53
2002	157	35	31	21	157
2003	333	45	103	47	333

Choroby nowotworowe zajmują, po chorobach układu krążenia drugie miejsce wśród najczęstszych przyczyn zgonów.

Osoby dorosłe leczone z powodu cukrzycy w POZ

cukrzyca	Osoby u których stwierdzono schorzenie		W tym w wieku						Osoby zakwalifikowane do opieki czynnej w roku sprawozdawczym	
			19-34		35-54		55-65			
	Ogólnie	W tym insulinozależni	Og.	Ins.	Og.	Ins.	Og.	Ins.	Og.	Ins.
Drawsko Pom.										
2001	132	61	3	2	39	36	78	31	132	61
2002	169	61	3	2	43	27	86	36	169	61
2003	439	179	4	3	98	39	131	60	439	179

Osoby dorosłe leczone z powodu przewlekłego nieżytu oskrzeli, dychawicy oskrzelowej w POZ

<u>Przewlekły nieżyt oskrzeli, dychawica oskrzelowa</u>	Osoby u których stwierdzono schorzenie		W tym w wieku			Osoby zakwalifikowane do opieki czynnej w roku sprawozdawczym	
			19-34	35-54	55-65		
	Drawsko Pom.						
2001	213		18	65	67		313
2002	315		21	69	55		157
2003	432		36	71	59		432

Choroby układu oddechowego są jedną z najczęstszych przyczyn orzekania o niepełnosprawności.

Osoby dorosłe leczone z powodu chorób obwodowego układu nerwowego w POZ

<u>Choroby obwodowego układu nerwowego</u>	Osoby u których stwierdzono Schorzenie ogółem	W tym w wieku			Osoby zakwalifikowane do opieki czynnej w roku sprawozdawczym
		19-34	35-54	55-65	
Drawsko Pom.					
2001	108	24	38	46	108
2002	452	93	208	151	452
2003	882	159	411	159	882

Osoby dorosłe leczone z powodu przewlekłych chorób układu trawiennego w POZ

<u>Przewlekłe choroby układu trawiennego</u>	Osoby u których stwierdzono schorzenie ogółem	W tym w wieku			Osoby zakwalifikowane do opieki czynnej w roku sprawozdawczym
		19-34	35-54	55-65	
Drawsko Pom.					
2001	202	34	66	88	168
2002	624	78	205	264	450
2003	1554	283	455	184	328

Osoby dorosłe leczone z powodu chorób układu mięśniowo - kostnego i tkanki łącznej w POZ

<u>Choroby układu mięśniowo -kostnego i tkanki łącznej</u>	Osoby u których stwierdzono schorzenie ogółem	W tym w wieku			Osoby zakwalifikowane do opieki czynnej w roku sprawozdawczym
		19-34	35-54	55-65	
Drawsko P.					
2001	248	10	45	65	75
2002	762	58	156	207	81
2003	1551	228	566	282	83

Osoby dorosłe leczone z powodu chorób układu krążenia w POZ

<u>Choroby układu krążenia</u>	Osoby u których stwierdzono schorzenie ogółem	W tym w wieku			Osoby zakwalifikowane do opieki czynnej w roku sprawozdawczym
		19-34	35-54	55-65	
Drawsko Pom.					
2001	996	25	238	305	996
2002	2144	98	623	568	2144
2003	2712	128	801	694	2712

Lecznictwo odwykowe

W mieście i gminie Drawsko Pomorskie opiekę nad osobami uzależnionymi zabezpiecza Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia w Stanominie. W Drawsku Pomorskim działa Poradnia Uzależnień czynna codziennie.

Poradnia funkcjonuje przy Pl. Konstytucji 7.

Gmina	Leczeni ogółem	Leczeni po raz pierwszy
Drawsko Pom.		
2001	79	38
2002	112	34
2003	68	28

Dane statystyczne zaprezentowane powyżej pochodzą z oficjalnych publikacji GUS oraz z opracowanej przez Wydział Zdrowia Starostwa Powiatowego w Drawsku Pomorskim wstępnej diagnozy zdrowotnej mieszkańców Powiatu Drawskiego.

Cel strategiczny –

podniesienie jakości zdrowotnej życia w Mieście i Gminie

Drawsko Pomorskie

Cele operacyjne:

- 1) ochrona zdrowia poprzez profilaktykę,
- 2) promocja zdrowego stylu życia,
- 3) edukacja publiczna w zakresie zdrowia.

Zadania do realizacji

Cele operacyjne	Zadania	Realizatorzy	Źródła finansowania
Ochrona zdrowia poprzez profilaktykę	<p>1. Organizacja badań przesiewowych dla grup podwyższonego ryzyka.</p> <p>2. Rozszerzenie czasu pracy pielęgniarek szkolnych.</p> <p>3. Objęcie zajęciami korekcyjnymi dzieci z grupy wiekowej od 11 do 15 lat.</p> <p>4. Badania przesiewowe dzieci w kierunku próchnicy.</p>	<p>UMiG Drawsko Pom., NZOZ „Zdrowie”, pielęgniarki środowiskowo-rodzinne, Starostwo Powiatowe Drawsko Pomorskie</p> <p>UMiG Drawsko Pom.</p> <p>UMiG Drawsko Pom., szkoły</p> <p>UMiG Drawsko Pom., stomatolodzy</p>	<p>budżet gminy, budżet powiatu, Narodowy Fundusz Zdrowia</p> <p>budżet gminy</p> <p>budżet gminy</p> <p>budżet gminy</p>
Promocja zdrowego stylu życia	<p>1. Organizacja imprez z udziałem społeczności lokalnej – zajęcia sportowe, turystyczno-rekreacyjne.</p> <p>2. Programy edukacyjne z zakresu zdrowego odżywiania realizowane w przedszkolach i szkołach podstawowych i gimnazjum.</p>	<p>UMiG Drawsko Pom., Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodek Kultury</p> <p>UMiG Drawsko Pom., szkoły, przedszkole</p>	<p>budżet gminy Ośrodek Kultury, kluby sportowe</p> <p>budżet gminy</p>
Edukacja publiczna w zakresie zdrowia	<p>1. Organizacja systemu informacji o realizowanych zadaniach z zakresu ochrony i promocji zdrowia (tablice ogłoszeń, lokalna prasa, internet, ulotki i broszury)</p> <p>2. Organizacja spotkań informacyjnych, szkoleń i pogadanek na tematy związane ze zdrowiem</p>	<p>UMiG Drawsko Pom., Starostwo Powiatowe, NZOZ „Zdrowie”, Szpital Powiatowy, Organizacje pozarządowe</p> <p>UMiG Drawsko Pom., Starostwo Powiatowe, NZOZ „Zdrowie”, Szpital Powiatowy, Organizacje pozarządowe</p>	<p>budżet gminy, budżet powiatu, środki UE</p>

V. EDUKACJA PUBLICZNA

Wprowadzenie

Rozwój społeczeństwa to działania skierowane na podwyższenie poziomu technologicznego poprzez podnoszenie umiejętności korzystania z nowoczesnych technik informacyjno – komunikacyjnych, aktualizowanie wiedzy o nowoczesnych formach zarządzania i organizacji pracy oraz podwyższenie poziomu wykształcenia społeczeństwa.

Istotnym zadaniem w celu osiągnięcia sukcesu jest zwiększenie zdolności komunikacyjnych społeczeństwa, zwiększenie motywacji do poszukiwania pracy, podniesienie poczucia odpowiedzialności, wyższe osobiste i zawodowe aspiracje, zwiększenie zdolności motywacyjnych.

Efektywny i dobrze funkcjonujący system kształcenia przyczynia się do zwiększenia poczucia bezpieczeństwa osób pozostających na rynku pracy, wyposaża je w umiejętność radzenia sobie w sytuacji zmian społecznych i gospodarczych.

Diagnoza stanu obecnego

Program edukacji publicznej będzie realizowany wspólnie z niżej wymienionymi podmiotami:

- 1) Ośrodek Kultury w Drawsku Pomorskim,
- 2) placówki oświatowe i szkoleniowe,
- 3) Powiatowy Urząd Pracy (PUP),
- 4) świetlice środowiskowe,
- 5) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim (MGOPS),
- 6) Urząd Miasta i Gminy w Drawsku Pomorskim (UMiG).

Cel strategiczny -

- Budowanie efektywnego i dobrze funkcjonującego systemu kształcenia.

Cele operacyjne:

- 1) rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy,
- 2) stwarzanie szans dla rozwoju własnej aktywności i samorealizacji młodego pokolenia,
- 3) przeciwdziałanie marginalizacji młodzieży,
- 4) stworzenie atrakcyjnej oferty dla aktywnie spędzających czas wolny mieszkańców.

Zadania do realizacji

1. Rozwój społeczeństwa opartego na wiedzy

Zadania	Działania	Realizatorzy	Sposób monitorowania i ewaluacja
<p>1. Dostosowanie oferty szkół i placówek kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy.</p> <p>2. Podniesienie jakości edukacji w odniesieniu do potrzeb rynku pracy.</p>	<ul style="list-style-type: none">- rozwój systemu kształcenia dorosłych. - zwiększenie wykorzystania technologii informacyjnej i komunikacyjnej, - modernizacja bazy dydaktycznej, - upowszechnianie programów na rzecz aktywizacji zawodowej i promocji przedsiębiorczości, - doskonalenie kadry oświatowej, - opracowanie innowacyjnych programów nauczania, - budowa systemu zbierania danych i analizy.	<p>Powiatowy Urząd Pracy, placówki szkoleniowe</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy, placówki szkoleniowe, instytucje oświatowe, UMiG</p>	<p>-analiza ilości osób korzystających ze szkoleń,</p> <p>- analiza pracy szkół, programów rozwoju szkoły, programów funkcjonujących w placówkach.</p>

2. Stwarzanie szans dla rozwoju własnej aktywności i samorealizacji młodego pokolenia.

Zadania	Działania	Realizatorzy	Sposób monitorowania i ewaluacja
<p>1. Wzbudzanie aktywności wśród młodzieży.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie uczestnictwa młodzieży w życiu publicznym i społecznym, - promocja aktywności młodzieży, - upowszechnianie nowych form aktywności zawodowej, zwalczanie alienacji społecznych. - rozwój talentów twórczości młodzieżowej, 	<p>światlice środowiskowe, instytucje kultury,</p> <p>UMiG, Powiatowy Urząd Pracy, organizacje pozarządowe,</p>	<p>- analiza ilości uczestników,</p>
<p>2. Wspieranie programów kulturalnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - integracja międzypokoleniowa, międzyśrodowiskowa, - koncentrowanie się na kulturze życia codziennego, tolerancji, współdziałaniu, empatii, - rozwój kreatywności ludzi młodych, - zachęcanie do uczestnictwa w tworzeniu dóbr kultury. 	<p>Ośrodek Kultury, placówki oświatowe, UMiG,</p>	<p>- analiza ilości uczestników, zaangażowania młodzieży,</p>

3. Przeciwdziałanie marginalizacji młodzieży.

Zadania	Działania	Realizujący	Sposób monitorowania i ewaluacja
<p>1. Zaangażowanie szkół w realizację programów wychowawczych.</p> <p>2. Tworzenie warunków do powrotu do społeczności młodzieży, która weszła w konflikt z prawem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie środowiska szkolnego, - realizacja programów wychowawczych, - szerzenie idei wspomagania przez nauczycieli wszechstronnego rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, emocjonalnym, psychicznym, społecznym, fizycznym i duchowym, - szerzenie i utrwalanie zachowań asertywnych, - inspirowanie uczniów do pożytecznych działań, - stworzenie alternatywy atrakcyjnego spędzania czasu wolnego, - opieka specjalistów, - organizacja miejsc pracy, - organizacja poradnictwa. 	<p>światlice środowiskowe, placówki oświatowe, Ośrodek Kultury, UMiG</p> <p>Powiatowy Urząd Pracy, UmiG, placówki oświatowe,</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ocena programów realizowanych przez szkoły, analiza ilości uczestników, - analiza ilości uczestników, badanie zaangażowania młodzieży w realizację zadań.

4. Stworzenie atrakcyjnej oferty dla aktywnie spędzających czas wolny mieszkańców.

Zadania	Działania	Realizujący	Sposób monitorowania i ewaluacja
1. Udostępnienie bazy sportowo-rekreacyjnej oraz infrastruktury turystycznej.	- utworzenie sieci obiektów sportowych ogólnodostępnych, - budowa infrastruktury turystycznej – szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe, plaże i kąpieliska. - organizacja różnorodnych imprez dla mieszkańców,	UMiG, placówki oświatowe,	- analiza ilości uczestników i badanie zaangażowania mieszkańców w realizację zadań.
2. Aktywne uczestnictwo mieszkańców w organizowanych imprezach oraz stałych zajęciach tematycznych prowadzonych w ośrodku kultury.	- wspieranie działań ośrodka kultury w zakresie organizacji stałych zajęć.	UMiG, Ośrodek Kultury	- analiza ilości uczestników i badanie zaangażowania mieszkańców w realizację zadań.

VI. PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA

PROBLEMÓW ZWIĄZANYCH Z UZALEŻNIENIAMI

Wprowadzenie

Kluczowe akty prawne, na podstawie których jest prowadzona realizacja działań związanych z zapobieganiem uzależnieniom to:

- 1) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- 2) Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- 3) ustawa z dnia 27 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii.

Pojęcie uzależnienia dotyczyć będzie najbardziej destrukcyjnych, niosących

największe skutki społeczne substancji psychoaktywnych tj. narkotyków, leków, alkoholu, tytoniu.

Uzależnienia i ich konsekwencje powodują zmiany w różnych sferach funkcjonowania człowieka tj.: sferze biologicznej, psychospołecznej, społecznej i duchowej. Wymagają zatem kompleksowego podejścia do problemu.

Szacunkowa skala zjawiska w gminie

Na podstawie badań monitoringowych przeprowadzonych w końcu 2003 roku przez firmę „EKSTER – Ekspertyzy, Edukacja, Terapia”, według danych szacunkowych opartych na wskaźnikach wypracowanych przez PARPA, co szósty mieszkaniec gminy uwikłany jest w jakiś sposób (osobiście lub przez członków rodziny) w problem alkoholowy. W związku ze wzrostem bezrobocia skala tego problemu może się jeszcze powiększać. Jest to już duży problem wśród młodzieży, gdyż np.:

- wśród 15-16-latków nie pije alkoholu zaledwie 13% uczniów; wśród uczniów II klas szkół ponadgimnazjalnych odsetek ten wynosi 3%,
- picie alkoholu przestaje być sporadycznym wyskokiem młodych, a staje się obyczajem,
- uczniowie nie tylko piją alkohol, ale też upijają się,
- wielu młodych ludzi traktuje alkohol jako lekarstwo na problemy i smutki, skraca to drogę do uzależnienia, nie daje bowiem możliwości realnego zmierzenia się z problemami,
- co trzeci uczeń gimnazjum i 59% uczniów szkół ponadgimnazjalnych przyznaje się też do kontaktów ze środkami odurzającymi (najczęściej są to marihuana i amfetamina),
- połowa ankietowanych uczniów uczestniczyła lub była świadkiem przykrej sytuacji w życiu rodzinnym spowodowanej przez alkohol,

- młodzi ludzie nie mają też problemu z omijaniem zakazu sprzedaży alkoholu osobom niepełnoletnim - co piąty uczeń klasy szóstej, 66% uczniów klasy II gimnazjum i 85% uczniów II klasy szkół ponadgimnazjalnych kupowało alkohol samodzielnie.

Zasoby

Program profilaktyki i rozwiązywania problemów związanych z uzależnieniami realizowany będzie wspólnie z niżej wymienionymi podmiotami umożliwiającymi prowadzenie działalności profilaktycznej i naprawczej w realizacji zadań z tego zakresu:

- 1) Wojewódzki Ośrodek Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia w Stanominie,
- 2) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Drawsku Pomorskim (GKRPA),
- 3) Gminne Centrum Profilaktyki w Drawsku Pomorskim (GCP)
- 4) Stowarzyszenie Klub Abstynenta „Przystań”,
- 5) Poradnia Uzależnień (PU)
- 6) Punkt Informacyjno – Konsultacyjny dla Osób z Problemami Narkotykowymi (PIK)
- 7) świetlice środowiskowe,
- 8) Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim (MGOPS)
- 9) grupy samopomocowe funkcjonujące w Klubie Abstynenta „Przystań”,
- 10) Urząd Miasta i Gminy w Drawsku Pomorskim (UMiG).

Cel strategiczny –

- Zapobieganie i przeciwdziałanie uzależnieniom

Cele operacyjne:

- 1) zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkotycznych,
- 2) zmniejszanie rozmiarów problemów alkoholowych i narkotycznych,
- 3) zwiększenie zasobów niezbędnych do radzenia sobie z już istniejącymi problemami,
- 4) zmiana zachowań i postaw mieszkańców w sytuacjach związanych z alkoholem i narkotykami.

Zadania do realizacji - podstawowe kierunki działania

Zadania w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone są w „Gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych” uchwalanym corocznie przez Radę Miejską. Stanowi on integralną część „Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych”, a za jego realizację jest odpowiedzialna Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Zadania w zakresie zapobiegania narkomanii

Zadania	Działania	Realizator	Sposób monitorowania i ewaluacja
---------	-----------	------------	----------------------------------

<p>1. Wdrażanie nowoczesnych form profilaktyki kierowanej w szczególności do dzieci i młodzieży.</p>	<p>- realizacja programów profilaktycznych w szkołach, - prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych jako element programów profilaktycznych, - doskonalenie pracy środowiskowych świetlic opiekuńczych, - wspieranie i promowanie działań promujących zdrowy styl życia, - organizacja atrakcyjnych zajęć pozalekcyjnych, - organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci, - opracowanie oraz upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych, - udział w kampaniach edukacyjno-profilaktycznych organizowanych przez PARPA oraz ogólnopolskich programach, - praca z rodzicami-uwrażliwianie ich na problemy zagrożeń.</p>	<p>-nauczyciele GKRPA, UmiG, MGOPS,</p>	<p>-analiza ilości szkół, uczniów, nauczycieli i rodziców uczestniczących w realizacji programów, -analiza pracy świetlic środowiskowych, ich wyposażenia oraz doboru kadry, -ocena efektywności kampanii edukacyjnych, -organizowanie badań, sondaży i diagnoz,</p>
<p>2. Zwiększanie skuteczności i dostępności terapii poprzez stosowanie nowoczesnych strategii i metod rozwiązywania problemów.</p>	<p>-podpisywanie kontraktów terapeutycznych jako gwarancji skutecznego zakończenia programu terapeutycznego, - prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla Osób z Problemami Narkotykowymi, - zwiększanie dostępności oddziaływań terapeutycznych w specjalistycznych placówkach leczenia odwykowego, - wspieranie kontynuacji terapii.</p>	<p>GKRPA, placówki leczenia odwykowego</p>	<p>-analiza ilości pacjentów placówek leczenia odwykowego, którzy po ukończeniu terapii utrzymują abstynencję, -analiza efektywności punktu inf.-kons. oraz kwalifikacji zatrudnionych w nim osób,</p>
<p>3. Wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych realizujących zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.</p>	<p>- wspieranie działalności merytorycznej prowadzonej na rzecz społeczności lokalnej, realizowanej przez organizacje pozarządowe, - organizowanie szkoleń dla realizatorów programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, - tworzenie grup eksperckich celem wspomaganie działalności instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych.</p>	<p>GKRPA, UMiG, MGOPS,</p>	<p>-ocena efektywności wspierania działalności merytorycznej organizacji pozarządowych, -liczba zespołów eksperckich i ocena ich efektywności.</p>

VII. PODSUMOWANIE

Gwarancją skuteczności realizacji priorytetowych celów poszczególnych programów tworzących gminną strategię rozwiązywania problemów społecznych jest trwałość i efektywność rozwiązań systemowych zapisanych w ustawie. Pozwolą one bowiem, w istniejących uwarunkowaniach społeczno-gospodarczych Gminy Drawsko Pomorskie, na stopniowe minimalizowanie źródeł zagrożenia bezpieczeństwa socjalnego, a w przyszłości na wyeliminowanie tych zagrożeń.

Koordinacja realizacji strategii

Zgodnie z wolą ustawodawcy, wyrażoną w art. 110 ust 4 ustawy o pomocy społecznej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Drawsku Pomorskim koordynuje realizację strategii rozwiązywania problemów społecznych. Podczas wykonywania tej funkcji MGOPS zbiera każdego roku od realizatorów poszczególnych zadań zapisanych w strategii materiały analityczne oraz dane z monitoringu i ewaluacji programów w celu dokonania oceny stopnia efektywności ich realizacji przez radnych. Wyniki analiz będą także pomocne w podejmowaniu decyzji w poszczególnych etapach realizacji strategii.